

ARBEJDSMILJØPROGRAM

FOR DR BYEN

Den måde vi angriber arbejdsmiljøet på er noget nyt. Arbejdsmiljøet er ikke kun entreprenørens ansvar. Det er bygherren der lægger hele den ydre ramme. Det er os der bestemmer tidsplanen, os der bestemmer hvor meget plads den enkelte entreprenør har, og dermed til dels hvor farligt der bliver at arbejde der. Vi deler projektet op i entrepriser, det er bygherren der skaber grænsefladerne mellem entrepriserne. Vi har et ansvar som vi må se i øjnene. Derfor går vi fremadrettet ind – vi gør noget positivt ud af det. Hvorfor skal man blive skadet på sin arbejdsplads? Det vil vi ikke acceptere og vores målsætning er klar – ingen arbejdsulykker.

Kravet i sig selv er båret af en holdning, men ved at bygge etikken ind i projektet har vi gjort det til noget teknisk. Det har vores branche det bedst med. Vi gør det til noget man kan måle og veje og dermed forholde sig til, indefra og udefra.

Der er en tæt sammenhæng mellem produktivitet, kvalitet, økonomi og sikkerhed og sundhed. Hvis indsatsen svigter på et område får det negative konsekvenser på de andre områder. I DR Byen vil vi have succes på alle fire områder. DR Byen skal være Danmarks bedste og sikreste arbejdsplads.

Kjeld Boye Møller, Projektdirektør

INDLEDNING

Arbejds miljøprogrammet er en samlet præsentation af den arbejdsmiljøindsats bygherren forventer, stiller krav om og selv bidrager til under opførelsen af DR byen.

I kapitel 1 gennemgås bygherrens konkrete arbejdsmiljøpolitikker der favner bredt lige fra en forebyggelsespolitik til en politik for arbejdspladskultur og sociale forhold.

For at undgå ubehagelige overraskelser og for at kunne dokumentere at de ønskede resultater opnås er det nødvendigt løbende at kunne måle og opgøre på indsatsen. Det er nødvendigt at benytte flere metoder for både at kunne reagere hurtigt og for vurdere effekten af ressourceforbruget. Indikatorer og målemetoder er beskrevet i kapitel 2.

Bygherren stiller en række præcise krav til entreprenørerne. Vigtigt er krav til kvalifikationer organisation og ledelse. Kravene til entreprenørernes præstation bliver gennemgået i kapitel 3.

Bygherren vil være synlig og proaktiv i byggeperioden. En vigtig opgave bliver at koordinere sikkerhedsarbejdet både i de enkelte segmenter og imellem segmenterne. Bygherrens indsatsområder og aktiviteter er beskrevet i kapitel 4.

Rettidig omhu og god sikkerhedsplanlægning kan komme til kort, hvis kommunikationen på pladsen ikke fungerer på pladsen. Bygherren vil have et særligt fokus på kommunikation og de medier og kommunikationsmidler der vil blive anvendt er beskrevet i kapitel 5.

Endelig er det vurderet, at en række erfaringer fra byggeriet af DR Byen vil kunne anvendes efterfølgende i bygge- og anlægsbranchen. I kapitel 6 lægges der op til at samarbejde med organisationer og myndigheder om at opsamle og formidle disse erfaringer.

INDHOLD

ARBEJDSMILJØPOLITIKKER	4
MÅLEPUNKTER	9
KRAV TIL ENTREPRENØRERNE	12
BYGHERRENS INDSATSER	15
KOMMUNIKATION	19
SAMARBEJDE MED MYNDIGHEDER	20

ARBEJDSMILJØPOLITIKKER

Bygherren vil gerne være på forkant med sikkerhed og sundhed. Politikkerne skal være med til at skabe et overordnet indblik i hvilke områder bygherren tillægger stor vægt. Politikkerne skal yderligere sikre, at byggeriet foregår med størst mulig fokus på sikkerhed og sundhed, således at ulykker kan elimineres.

Bygherren har formuleret følgende arbejdsmiljøpolitikker:

- Forebyggelsespolitik
- Alkohol og rusmiddelpolitik
- Politik for adgangskontrol
- Politik for kranarbejde
- Politik for arbejde i højder
- Politik for beredskab
- Besøgspolitik
- Arbejdspladskultur og sociale forhold
- Politik for præmiering
- Politik for orden og ryddelighed
- Politik om åbenhed

ARBEJDSMILJØPOLITIKKER

Forebyggelsespolitik

- På forhånd at identificere risici for ulykker og sundhedsskader og fjerne eller forebygge disse
- Forebyggelsesprincipperne er:
 - Risici forebygges ved kilden
 - Begrænse område og tid, hvor risici forekommer
 - Benytte sikkerhedsudstyr og personlige værnemidler

Det er bygherrens intention gennem øget fokusering på Arbejds miljøområdet at skabe en arbejdsplads, hvor risikoen for arbejdsulykker elimineres.

Alkohol og rusmiddelpolitik

- Alkohol og rusmiddel forbud på byggepladsen
- Forbudet vil blive sanktioneret

Da alkohol og rusmidler påvirker menneskers evne til at handle og tænke klart vil indtagelse af dette medføre en risiko for ulykker ikke mindst for de personer, der indtager alkohol eller rusmidler i arbejdstiden, men også for øvrige medarbejdere på pladsen. Derfor ønsker Bygherren ikke alkohol eller rusmidler på byggepladsen.

Det vil blive accepteret, at der indtages en øl til frokost i kantinen.

Politik for adgangskontrol

- Adgangskontrol på byggepladsen skal sikre:
 - At bygherren er informeret om, hvad der foregår på pladsen
 - Byggepladsens værdier
 - Optimere trafikale forhold på pladsen
 - Understøtte byggepladsens logistik
 - Orientering af besøgende
 - De besøgendes sikkerhed

Gennem adgangskontrol er det DR Byens målsætning at sikre byggepladsens værdier samt at være orienteret om, hvad der foregår på byggepladsen.

Alle der skal have adgang til at arbejde på byggepladsen skal gennemgå et obligatorisk sikkerhedskursus.

ARBEJDSMILJØPOLITIKKER

Politik for kranarbejde

- Bygherren vil udpege en krankoordinator
- Der vil blive fastlagt procedure for opstilling og arbejde med kraner
- Koordinatoren vil sikre optimal udnyttelse af kran kapaciteten – også imellem segmenter
- Der etableres radiokommunikation
- Der gennemføres særlige tiltag omkring anhugning

For at øge fokus på sikkerhed ved kran arbejde vil Bygherren stille en kran koordinator til rådighed. Dette for at skabe sikkerhed for mandskab omkring kranerne og for at undgå uheld ved ydre påvirkningerne såsom blæst, blød bund m.m.

Kranførerne vil blive inddraget omkring koordinationen med øvrige arbejder på pladsen for at skabe den største sikkerhed på pladsen.

Politik for arbejde i højder

- Bygherren varetager opstilling af hovedstilladser
- Bygherren opstiller et antal materiale- og personhejse
- Bygherren godkender entreprenørens stilladser, kraner, hejse og lifte inden ibrugtagning

Politik for beredskab

- Udarbejdelsen af beredskabsplaner skal sikre hurtig og effektiv indsats ved ulykker og andre beredskabshændelser
- Tre niveauer for beredskabsplaner
 - Entreprenørens beredskabsplan
 - Tilsynets beredskabsplan
 - DR Byens beredskabsplan

Ved hjælp af entreprenørernes beredskabsplaner samt DR Byens egen overordnede Beredskabsplan, ønsker vi at være i stand til tackle enhver normal tænkelig forekommende beredskabshændelse på en sikker, forsvarlig og professionel måde.

Bygherren vil for at undgå brandulykker udarbejde instruktioner for brug af åben ild og røg på byggepladsen.

ARBEJDSMILJØPOLITIKKER

Besøgspolitik

- DR Byen åbnes for offentligheden
 - Der etableres udstillingslokale i skurbyen
 - Der arrangeres rundture i et vist omfang
 - Der udpeges en besøgs koordinator og besøgsansvarlig
 - Der udarbejdes en besøgsvejledning

Som en moderne medievirksomhed er det helt i DR's ånd, at åbne DR Byens byggeplads for offentligheden..

For at bibeholde sikkerheden ved udefrakommende besøg på pladsen vil Bygherren udpege en besøgsansvarlig/koordinator, som får ansvaret for at godkende og tilrettelægge besøg på pladsen.

Besøg på vores byggeplads må på ingen måde virke generende på produktionen, ej heller må besøg fremkalde situationer af sikkerhedsmæssig karakter. Der vil derfor blive udarbejdet en besøgsvejledning, som fortæller hvordan de besøgende skal forholde sig ved besøg på byggepladsen og hvilke personlige værnemidler der skal anvendes under besøget.

Arbejdspladskultur og sociale forhold

- DR Byen skal være en byggeplads med fællesskab og holdånd
- Skurvognskulturen højnes både for kontorarbejde og for bygningsarbejdere
- Sport, kampagner, konkurrencer, sociale/kulturelle arrangementer vil blive brugt

Danmarks Radio's ønske om at være en forgangsbygherre udmøntes i et stærkt ønske om at etablere en arbejdsplads, hvor fællesskabet og holdånden stor trives.

Derimod vil det under ingen omstændigheder blive accepteret, at der foregår indkvartering/overnatning i campingvogne på eller i tilknytning til byggepladsen.

Der etableres kantine for alle, der er beskæftiget på pladsen.

Politik for præmiering

- DR Byen vil præmiere de entreprenører der sætter sikkerhed og sundhed højt – ikke blot hos dem selv, men også i samarbejdet med andre
- Der kan præmieres på alle niveauer, fra enkeltmandspræstation til holdindsats
- Der præmieres både undervejs og ved afslutning af byggearbejdet

ARBEJDSMILJØPOLITIKKER

Politik for orden og ryddelighed

- Bygherren vil sikre en ren byggeplads gennem:
 - Øget planlægning
 - Daglig opfølgning
 - Kurser og kampagner
 - Fokus på daglig oprydning
- En ren byggeplads vil sikre:
 - funktionel byggeplads
 - arbejdsmiljømæssig bedre byggeplads
 - aflevering af et rent byggeri

Gennem en øget indsats på planlægningsområdet samt en daglig opfølgning ønsker bygherren at gøre byggepladsen indretning så funktionel og arbejdsmiljøvenlig som mulig.

Politik om åbenhed

- DR Byen ønsker at samarbejde åbent og konstruktivt med myndigheder og faglige organisationer
- DR Byen etablerer en følgegruppe med:
 - Arbejdsmarkedspartere
 - BST
 - Arbejdstilsynet
 - DR projektledelsen
 - Stor entreprenør

Bygherren vil sørge for, at der bliver tale om en rullende følgegruppe, som hele tiden modsvarer byggeriets stade.

MÅLEPUNKTER

For at leve op til egne opstillede politikker for sikkerhed og sundhed har Bygherren ligeledes fastsat målepunkter, så det løbende kan konstateres om indstasen inden for sikkerhed og sundhed er tilstrækkelig.

Der er fastsat følgende målepunkter:

- Arbejdsulykker og nærvæd ulykker
- Mønsterarbejdsplads
- Bygherreinspektioner
- Eksterne inspektioner
- Spørgeskema/interviewundersøgelser
- Evalueringer
- Medieomtale

MÅLEPUNKTER

Arbejdsulykker og nærved ulykker

- Målsætninger er 0 arbejdsulykker
- Bygherren opgør arbejdsulykker og nærved-ulykker således:
 - Ulykkesstatistik/måned
 - Ulykker i forhold til præsterede arbejdstimer
 - Arbejdsbetinget sygefravær/måned

Der lægges vægt på, at sikkerhedsgrupperne registrerer nærvedulykker, så fremtidige tilsvarende ulykker kan forebygges.

Mønsterarbejdsplads

- Målsætningen er "grønt" på alle målepunkter i "Mønsterarbejdspladsen"
- Bygherren indsamler og fremlægger samtlige opgørelser fra resultaterne af "Mønsterarbejdsplads"

*Entreprenørerne står selv for runderingerne i forbindelse med Mønsterarbejdspladsen, og de har ansvar for indberetning af alle forhold til Bygherren.
Entreprenøren skal selv formidle information til egne medarbejdere.*

Bygherreinspektioner

- Målsætningen er, at der ikke konstateres fejl og mangler
- Bygherren gennemføre og fremlægger resultatet af sikkerhedsinspektioner
- To typer af inspektioner:
 - Sammen med entreprenørens projektansvarlige (den hyppigste)
 - Af bygherren alene

Bygherren vil foretage de nødvendige inspektioner, således at byggepladsen altid har en høj standard inden for sikkerhed og sundhed.

Eksterne inspektioner

- Målsætninger er, at der ved eksterne inspektioner ikke findes væsentlige fejl og mangler og at der ikke udstedes påbud fra AT
- Bygherren vil søge at fremme gennemførelsen af eksterne inspektioner
- Eksterne inspektioner kan f.eks. foretages af AT, faglige organisationer og følgegruppen

Bygherren vil gerne invitere eksterne myndigheder/interessenter til at deltage i inspektioner for hermed at sikre en høj standard inden for sikkerhed og sundhed.

MÅLEPUNKTER

Spørgeskema/interview	• Målsætningen er at kommunikationen omkring sikkerhed og sundhed når ud til og accepteres af alle. • Bygherren vil løbende undersøge effekten af kommunikationen bl.a. gennem spørgeskemaundersøgelser og interviewundersøgelser
Evalueringer	• Målsætningen er, at tiltag og anvendte ressourcer i sikkerheds og sundhedsarbejdet skal have størst mulig effekt • Bygherren vil løbende gennemføre forskellige evalueringer, f.eks.: - På baggrund af målinger, erfaringer fra sikkerhedsarbejdet, eksterne bidrag - Målrettede seminarer/workshops med f.eks. Deltagelse af sikkerhedsrepræsentanter og procesledere <i>Det er vigtigt, at sikkerheds og sundhedsarbejdet har den ønskede effekt hvilket kan undersøges ved evalueringer.</i>
Medieomtale	• Målsætningen er, at den indsats der gennemføres i DR Byen er så markant og nyskabende, at den vil medføre medieomtale i dagspresse og fagpresse. • Bygherren vil indsamle og offentliggøre al medieomtale af byggeriet af DR Byen

KRAV TIL ENTREPRENØRERNE

Bygherren lægger stor vægt på, at entreprenørerne er seriøse omkring håndtering af sikkerhed og sundhed på byggepladsen. Dette gælder både for entreprenørernes egne medarbejdere men tillige i forhold til andre entreprenører på pladsen. Dette vil nemlig føre til en mere sikker arbejdsplads for alle. På baggrund af dette har Bygherren fastlagt krav som alle entreprenører skal følge.

Der er opstillet krav inden for:

- Kvalificeret personale
- Organisationen
- Systematisk arbejde
- Planlægning
- Instruktion

KRAV TIL ENTREPRENØRERNE

Kvalificeret personale

- Entreprenørens sikkerhedsansvarlige skal have følgende kvalifikationer:
 - Erfaring på bygge- og anlægsområdet
 - Praktisk erfaring i ledelse af bygge- og anlægsarbejde
 - Fornøden dokumenteret viden om arbejdsmiljø
 - Gennemført arbejdsmiljøuddannelsen (§9)

For at være sikker på en høj standard af medarbejdere på byggepladsen stiller Bygherren krav omkring uddannelse af nøglemedarbejdere.

Medarbejdere uden den nødvendige uddannelse/træning accepteres ikke som nøglepersoner.

Uddannelseskravet er tillige gældende for underentreprenører.

Inden for alle øvrige områder hvor der i følge lovgivningen er krav om træning/uddannelse skal medarbejderen have den nødvendige træning/uddannelse inden påbegyndelse af arbejdet. Her kan bl.a. nævnes kranførecertifikat, epoxyarbejde, stilladsarbejde, truck m.m.

Desuden stilles der krav om, at et passende antal medarbejdere i hvert sjak har førstehjælpskursus samt teknisk brandslukningskursus.

Organisation

- Etablerer egen sikkerhedsorganisation, herunder sikkerhedsgrupper for alle arbejder
- Aktiv deltagelse i sikkerhedsmøder
- Rapportering omkring sikkerhedsarbejdet til bygherren
- Registrerer arbejdsulykker og nærved ulykker
- Opgør arbejdsbetinget sygefravær

Systematisk arbejde

- Entreprenøren skal implementere arbejdsmiljøledelse omkring egen entreprise, følgende skal være på plads:
 - Politik og målsætninger
 - Procedure og instruktioner
 - APV
 - Sikkerhedsprocedure for risikobehæftet arbejde
 - Risikovurdering – Mønsterarbejdsplads
 - Hændelses/årsagsanalyser af arbejdsulykker
 - Aktiv deltagelse i sikkerhedsarbejdet
 - Medarbejderkvalifikationer
 - Målinger (mønsterarbejdsplads)

KRAV TIL ENTREPRENØRERNE

Planlægning

- Entreprenøren skal bidrage aktivt til udarbejdelsen af plan for sikkerhed og sundhed
- Entreprenøren skal udarbejde og vedligeholde en beredskabsplan
- Konstruktivt indarbejde sikkerhedsarbejdet i partnering modellen og trimmet byggeri

Instruktion

- Entreprenøren har ansvaret for at instruere egne medarbejdere
- Entreprenøren skal deltage i bygherren obligatoriske sikkerhedskursus for alle medarbejdere samt i øvrige målrettede specifikke sikkerhedskurser som bygherren foranstalter

BYGHERRENS INDSATSER

Bygherren vil sørge for at sikkerhed og sundhed på byggepladsen tages alvorligt, samt at det formidles til de rette personer. Bygherren har derfor forståelsen af at sikkerhed og sundheds området tildeles de nødvendige ressourcer.

Bygherren vil derfor sørge for at der sker en opfølgning på pladsen således at gældende regler bliver overholdt.

Bygherren har indsatser inden for:

- Koordinering af sikkerhedsarbejdet
- Koordinering med byggeledelse, tilsyn og eksterne interessenter
- Obligatorisk sikkerhedskursus
- Kontrol
- Sanktioner
- Dokumentation
- Opfølgning
- Ydelser på fællesområder
- Sikkerhedsovervågning

BYGHERRENS INDSATSER

Sikkerhedskoordinering	• Bygherren koordinerer sikkerheds- og sundhedsarbejdet i DR Byen • Der etableres hovedsikkerhedsudvalg for DR Byen • Der oprettes koordinerende sikkerhedsudvalg for hvert segment • Bygherren deltager i entreprenørernes sikkerhedsmøder • Der etableres sikkerhedsteams for risikobehæftet arbejde, hvor det skønnes hensigtsmæssigt • Der vil, når det skønnes hensigtsmæssigt, blive holdt seminarer for nøglemedarbejdere omkring særlige risikoområder <i>Der er ansat kvalificerede sikkerhedsfolk, som vil varetage Bygherrens koordinering af sikkerheds og sundhedsarbejdet i DR Byen.</i> <i>Herudover er der tilknyttet ressourcepersoner inden for miljø og arbejdsmiljø, som der trækkes på i nødvendig omfang.</i>
Koordinering	• Bygherren vil udarbejde instruktion omkring byggeledelsens og tilsynets rolle i sikkerhedsarbejdet • Bygherren sikkerhedskoordinator vil deltage i byggemøder når det skønnes hensigtsmæssigt • Bygherren sikkerhedskoordinator vil koordinere med projektets grænseflader herunder: - Driftsorganisationen i DR - Myndigheder - Organisationer (ammunitionsrydningstjenesten) - Virksomheder (ØSS, Metro, bygherrer) - Øvrige
Obligatorisk sikkerhedskursus	• Bygherren vil afholde et obligatorisk sikkerhedskursus for alle medarbejdere, der skal have adgang til byggepladsen Som dokumentation for gennemførelse af kurset vil der blive udleveret personligt adgangskort til pladsen.
Kontrol	• Bygherren vil kontrollere byggepladsens standard løbende • Bygherren vil foretage inspektion af alle indkomne kraner, stilladser m.m. • Bygherren vil kontrollere adgangen til byggepladsen • Bygherren vil kontrollere entreprenørerne sikkerhedsarbejde • Bygherren vil kontrollere at sikkerhedsmæssige kvalifikationer, certifikater m.m. • Bygherren vil kontrollere anmeldelse af arbejdsulykker og undersøgelsen af disse

BYGHERRENS INDSATSER

Sanktioner	• Brud på bygherrepolitikker vil blive indberettet til og behandlet af projektledelsen • Bygherren vil, ved overtrædelse af sikkerhedsreglerne kunne benytte bl.a. følgende sanktioner overfor firmaer eller enkeltpersoner: - Øjeblikkelig bortvisning - Mundtlige og skriftlige advarsler - Standsning af arbejdet - Lade sikkerhedsforanstaltninger udføre for entreprenørens regning <i>Overtrædelse af gældende regler vil påvirke mulighederne for at opnå del i bygherrens præmiering af indsats.</i>
Dokumentation	• Følgende dokumentation for sikkerheds og sundhedsarbejdet vil blive tilvejebragt af bygherren: - Byggesagsbeskrivelse - Partnering aftale - Plan for sikkerhed og sundhed - Ulykkesstatistik - Mønsterarbejdspladsopgørelser - Inspektionsrapporter - Div. effektmålinger - Referater fra seminarer, workshops m.m. - Præmieringer - Referater fra sikkerhedsorganisationen - Påbud fra Arbejdstilsynet - Korrespondance - Fotodokumentation
Opfølgning	• Bygherren vil løbende vurdere behovet for kampagner og andre målrettede indsatser som kan hjælpe til forståelse og indsats på enkelte specifikke områder, f.eks.: - Vinterforanstaltninger - Affaldshåndtering - Kemiske stoffer og materialer - Kranarbejde
Ydelser på fællesområder	• For at understøtte indsatsen, vil bygherren påtage sig en række konkrete ydelser, bl.a.: - Stillads, hejs - Affaldsbortskaffelse - Rengøring af skurby og fællesområder - Belysning - Mandskabs-, kontor- og kantinefaciliteter - Vagtordning - Vinterforanstaltninger

BYGHERRENS INDSATSER

Sikkerhedsovervågning

- For at skabe sikkerhed omkring byggepladsens værdier vil følgende blive etableret:
 - Indhegning af byggepladsen
 - Døgnvagt
 - Videoovervågning
 - Runderinger på pladsen

KOMMUNIKATION

Kommunikationsindsatsen og erfaringsopsamling er en betydningsfuld del af arbejdsmiljøindsatsen for DR Byen.

Der er to mål med opgaven:

1. At styrke kommunikationsindsatsen på byggepladsen, så medarbejderne får fokus på – og aktivt medvirker til - at skabe et godt og sikkert arbejdsmiljø på pladsen.
2. At samle op på erfaringerne fra arbejdsmiljøprogrammet, så de indhøstede erfaringer kan bruges i andre sammenhænge.

En succesfuld kommunikationsindsats og erfaringsopsamling er afhængig af medarbejdernes engagement og af at medarbejderne inddrages aktivt i begge dele af opgaven.

Der vil blive udarbejdet en DR avis, som vil beskrive den løbende udvikling i DR Byen. Herudover vil der blive informeret ved indgangen til pladsen, ved mandskabsskure, i kantinen og hvor det eller kunne findes relevant.

For at sikre åbenhed omkring alle forhold, vil alle At-påbud blive offentliggjort.

SAMARBEJDE MED MYNDIGHEDER

På baggrund af de mange planlagte aktiviteter under byggeriet af DR Byen, vil det være muligt, at indsamle data om miljø- og arbejdsmiljø som det i det væsentlige ikke tidligere har været indsamlet i Danmark. Disse data vil kunne udnyttes i projektet, men vil også kunne anvendes til en styrkelse af byggebranchen generelt. DR Byen vil derfor løbende vurdere, om der er mulighed for at etablere samarbejdsprojekter med myndigheder, organisationer m.m., hvor erfaringer og materiale fra DR Byen kan nyttiggøres og formidles